

30-årsdagen firades med en enkel presskonferens i Flygvapenmuseums lokaliteter utanför Linköping. Programmet innehöll redogörelser om Viggens förhistoria av före generalmajoren vid FMV *Gunnar Lindqvist*, val av 37-konfiguration av Saab-ingenjören *Krister Karling*, provflygningserfarenheter av Saab-provflygaren *Milton Mobärg*, modifieringsarbeten genom åren av FMV:s chefsingenjör *Erik Norberg* och Saab-ingenjören *Per Karlsson* samt aspekter på Vigggen i flygvapentjänst idag, såväl AJS som JA 37, förmedlade av överstelöjtnanterna *Jan-Erik Pettersson* och *Jan-Olof Persson* från Högkvarterets flygvapenledning.

Som flertalet tekniska innovationer var även Vigggen-flygplanen inledningsvis behäftade med barnsjukdomar. Vid pressträffen påmindes de närvarande om initialsvårigheterna med att styra Vigggen vid motorreverseering, om de tre "oförklarliga" vingbrotten, om motorhaverierna och flygförbudena etc. Ett tungt inledningskede.

Viggens introduktionsår blev därför mindre lyckade. Sedan flera år tillbaka är dock situationen annorlunda – rejält förbättrad. Under 90-talet t ex har haverifrekvensen varit så låg som ett på 200.000 flygtimmar, vilket med internationella mått mätt är ett mycket lågt haveriutfall.

Som fångslände fågling i det flygtråkiga vädret hedrade en fyrgrupp Jaktvigggen ur F 16:s alerta "Viggstall" med några förbipassager i imponerande väl sammanhållna foreringar.

●● Totalt levererade SAAB 329 flygplan 37 Vigggen till försvaret/flygvapnet. Av dessa var 149 JA 37 och 180 i versionerna AJ, SK, SH och SF. (Tyvärr blev det aldrig någon exportorder.)

Jaktvigggen förnygras och effektiviseras alltjämt och successivt. Just nu införs ett modifieringspaket kallat David. Det in-

Den 8 februari i år var det 30 år sedan SAAB:s första prototyp av flygplan 37 Vigggen gjorde sin jungfruflygning. Vid spaken satt provflygaren Erik Dahlström. Man trodde då att 37-systemet skulle tjäna som livförsäkring åt Sverige i vid pass 20 år. Idag finner man det mer sannolikt att Vigggen hinner fylla 40 (och lite till) innan det är dags för försvaret att pensionera denna gedigna "stridshingst".

Text: *Fahn Chanteville, HKU/7170*

Försvarets spjutspets 30 år

Foto: Ingemar Thuresson

Foto: Torbjörn Caspersson

T v: Saabingenjören *Per Karlsson* var en av Viggens konfigurationskapare; här vid prototyp 1, som numera finns på Flygvapenmuseum.

Ovan: Provflygare *Erik Dahlström* i den första prototypen under utrustningsceremonien den 24 november 1966.

nebär att JA 37 får ett Gripen-lik vapengränssnitt, ny robotbeväpning (Rb 99 AMRAAM), nytt radiosystem TARAS, möjligheter att samverka med Gripen, förbättrad telekrigförmåga, förnyelse av datorer, förbättrad förarkabin och att i simulatorerna införs åtgärder avpassade för David-paketet.

Ett D-modifierat provflygplan

JA 37 flyger sedan knappt ett år och ytterligare ett kommer i tjänst i år. I höst blir en förserie modifierad och serieleverans av David-modifierade JA 37:or sker i mitten av 1998.

Vigggen ersätts idag successivt av JAS 39 Gripen. Först fasas AJS 37 ut; sist JA 37, som idag beräknas leva kvar till cirka år 2010. ■